

Zadeva C-85/21

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

11. februar 2021

Predložitveno sodišče:

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Avstrija)

Datum predložitvene odločbe:

3. februar 2021

Pritožnik:

WY

Nasprotna stranka:

Steiermärkische Landesregierung

Predmet postopka v glavni stvari

Odpoved turškemu državljanstvu zaradi pridobitve avstrijskega državljanstva –
Ponovni sprejem turškega državljanstva – Odvzem avstrijskega državljanstva in
izguba državljanstva Unije – Posledice – Sorazmernost

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali je treba člen 21 PDEU razlagati tako, da ga je treba v primeru izgube državljanstva *ex lege*, ki je določena v nacionalnem pravu, in v nadaljevanju izgube statusa državljanca Unije upoštevati pri preizkusu sorazmernosti posameznega primera na podlagi načel sodbe Sodišča Evropske unije v zadevi Tjebbes in drugi, ter da lahko pomeni oviro za izgubo državljanstva, če je državljan z izjavo o ponovnem sprejemu v državljanstvo ponovno pridobil svoje

prejšnje državljanstvo in ima nevarnost izgube statusa državljana Unije resne posledice za njegovo družinsko in poklicno življenje?

Navedene določbe prava Unije

Pogodba o delovanju Evropske unije (v nadaljevanju: PDEU), zlasti člena 20 in 21

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člen 7

Navedene nacionalne določbe

Bundesgesetz über die österreichische Staatsbürgerschaft (zvezni zakon o avstrijskem državljanstvu, StbG), člena 27 in 57

Gewerbeordnung 1994 (zakonik o obrtniških, trgovskih in industrijskih poklicih iz leta 1994, GewO), člen 14

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 WY je bilo leta 1992 podeljeno avstrijsko državljanstvo. V nadaljevanju je predložil listino Turčije o odpustu iz državljanstva, ki je potrjevala, da nima več turškega državljanstva.
- 2 Leta 2017 se je pritožnikovo ime pojavilo na turškem „seznamu volilnih upravičencev“, zaradi česar je toženi organ začel postopek za razjasnitev vprašanja državljanstva WY.
- 3 Toženi organ je v tem postopku ugotovil, da gre pri navedenem seznamu domnevno za seznam turškega organa za izvedbo volitev. V nadaljevanju je bil pritožnik 27. junija 2017 prvič pozvan, naj predloži izpis iz turškega registra osebnih stanj, ki vsebuje podatke o državljanstvu. Prav tako je bilo turško veleposlaništvo na Dunaju zaproseno za informacijo, ali je pritožnik ponovno pridobil turško državljanstvo. Na ta dopis ni bilo odgovora.
- 4 Pritožnik je navedel, da se osebam, ki so bile odpuščene iz državljanstva, ne izdaja izpisov iz registra osebnih stanj. Po nadaljnjih pozivih toženega organa in podaljšanjih roka pritožniku je bil predložen izpis iz turškega registra osebnih stanj za pritožnikovo hčer, ki vsebuje tudi ugotovitve glede pritožnika. Iz tega dokumenta je razvidno, da je pritožnikova hči izgubila turško državljanstvo, ker sta njena mati oziroma njen oče postala avstrijska državljana. Izpis za leto 1994 vsebuje zaznamek o ponovnem sprejemu v turško državljanstvo.
- 5 Pritožnik nikoli ni predložil vloge za ohranitev avstrijskega državljanstva. V postopku, ki je potekal pred toženim organom, je predložil vlogo na podlagi

člena 57 StbG (pridobitev državljanstva na podlagi prijave), ki pa ji ni bilo ugodeno.

- 6 Predložitveno sodišče je s sodbo z dne 7. maja 2019 ugotovilo, da je pritožnik 3. februarja 1994 ponovno pridobil turško državljanstvo in zaradi tega na podlagi člena 27(1) StbG izgubil avstrijsko državljanstvo, in zavrnilo prijavo na podlagi člena 57 StbG.
- 7 Vrhovno upravno sodišče, ki je zadevo obravnavalo v nadaljevanju, je navedlo, da mora nacionalni organ in po potrebi nacionalno sodišče, ker je bilo ugotovljeno, da so izpolnjeni pogoji za izgubo avstrijskega državljanstva in s tem povezano izgubo državljanstva Unije, v skladu s sodno prakso Sodišča z dne 12. marca 2019 v zadevi C-221/17, Tjebbes in drugi, opraviti preizkus sorazmernosti. Ta preizkus naj bi nalagalo pravo Unije. Vrhovno upravno sodišče je zastopalo stališče, da je v okviru tega preizkusa sorazmernosti na podlagi meril Sodišča iz zadeve Tjebbes in drugi vsekakor potrebna celovita presoja ob upoštevanju konkretnih okoliščin posameznega primera. Pri tem bo pomembno dejstvo, da pritožnik ni predložil vloge za ohranitev avstrijskega državljanstva. Kljub temu je treba celovito presoditi, ali so v konkretnem primeru podane okoliščine, zaradi katerih je odvzem avstrijskega državljanstva nesorazmeren.
- 8 Pritožnikov pravni zastopnik opozarja, da bi imela izguba statusa državljanca Unije resne posledice za pritožnikovo družinsko in poklicno življenje, zlasti pa bi izjemno omejila njegovo poklicno življenje.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 9 Sodišče je v sodbi v zadevi Rottmann določilo načelo, da se lahko sklep o odvzemu državljanstva državljanu države članice sodno nadzira glede na pravo Unije (sodba z dne 2. marca 2010, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104). Poudarilo je, da je treba preveriti, ali je bilo s sklepom o odvzemu državljanstva upoštevano načelo sorazmernosti glede posledic, ki jih ima za položaj zadevne osebe glede na pravo Unije, pri čemer je treba upoštevati morebitne posledice, ki jih ima ta sklep za zainteresirano osebo in eventualno družinske člane, v zvezi z izgubo pravic, ki jih ima vsak državljan Unije (sodba Sodišča z dne 2. marca 2010, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, točka 55 in naslednje).
- 10 V skladu s sodbo Sodišča Tjebbes in drugi, C-221/17, ECLI:EU:C:2010:104, položaj državljanov Unije, ki zaradi izgube državljanstva izgubijo tudi državljanstvo Unije, glede na svojo naravo in posledice spada na področje prava Unije. To pomeni, da morajo države članice pri vprašanjih v zvezi z državljanstvom upoštevati pravo Unije.
- 11 Sodišče EU je v zvezi z merili za preizkus sorazmernosti, ki ga morajo opraviti nacionalna sodišča, v zadevi Tjebbes določilo: „Tak preizkus zahteva presojo posamičnega položaja zadevne osebe in njene družine, da se ugotovi, ali ima izguba državljanstva zadevne države članice – če ta povzroči izgubo statusa

državljana Unije – posledice, ki bi glede na cilj, ki mu sledi nacionalni zakonodajalec, nesorazmerno posegale v običajni razvoj njenega družinskega in poklicnega življenja glede na pravo Unije“ (sodba Sodišča z dne 12. marca 2019, C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, točka 44).

- 12 V skladu s stališčem Sodišča v sodbi Tjebbes ni bilo treba odgovoriti na vprašanje za predhodno odločanje o uporabi člena 21 PDEU, saj tožeče stranke niso uresničevale svoje pravice do prostega gibanja. V obravnavanem primeru pa je to bistveno. Pritožnik v Avstriji opravlja dejavnost kot samostojni podjetnik, za katero ima obrtno dovoljenje. Pritožniku z izgubo avstrijskega državljanstva grozi tudi izguba obrtnega dovoljenja. Pritožnika bi bilo treba v tem primeru opredeliti kot „tujо fizično osebo“ v smislu člena 14 GewO. Ker je toženi organ pritožniku podelil le dovoljenje za prebivanje „za družinskega člana“ na podlagi člena 47 Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (zakon o nastanitvi in prebivanju), je treba uporabiti člen 14(3) GewO.
- 13 V skladu s členom 14(3) GewO lahko družinski člani državljanov države članice Evropske unije ali države pogodbenice Sporazuma EGP, ki imajo pravico do prebivanja ali pravico do stalnega prebivanja v državi članici EU ali državi pogodbenici Sporazuma EGP, ne glede na njihovo državljanstvo opravljajo obrt kot državljani. Vendar bi moralo pritožniku za to uspeti dokazati, da se člen 14(3) GewO zaradi preprečevanja diskriminacije državljanov, ki temelji na kršitvi načela enakega obravnavanja, v skladu z razlago, ki je skladna z ustavo, uporablja tudi za družinske člane Avstrijcev. Pritožnik pa bi kljub temu izgubil svoj status državljana Unije in tako ne bi več mogel uresničevati pravic do prostega gibanja iz člena 21 PDEU.
- 14 Predložitveno sodišče meni, da gre pri nevarnosti izgube statusa državljana Unije in s tem izgubi zakonitega uresničevanja pravice do prostega gibanja na podlagi člena 21 PDEU za navzkrižje s preizkusom sorazmernosti, ki ga je treba opraviti v posameznem primeru. Zaradi tega je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo navedeno vprašanje za predhodno odločanje.